

Ταχυδρ. Διεύθυνσι: Τ.Θ. 3415, (Κ.Τ.Α.) 102 10 ΑΘΗΝΑ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ

ΒΙΟΣ ΤΟΥ ΑΞΙΜΗΣΤΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΟΥ ΚΑΝΤΙΩΤΗ ΜΕΡΟΣ Α'

(Ἐπὶ τῇ θάσει λόγων κυρίως τοῦ ίδίου)

Τὰ πρῶτα παιδικὰ χρόνια στὴν Πάρο

«Εἶδον τὸ γλυκὺ τῆς ήμέρας φῶς τὸ ἔτος 1907. Ἐγεννήθην εἰς μίαν τῶν Κυκλαδῶν νήσων, τὴν Πάρον. Οἱ κατὰ σάρκα πρόγονοί μου, κατὰ τὴν παράδοσιν καταγόμενοι ἐκ τῆς μεγαλονήσου Κρήτης, ἡ ὁποία τὴν περίοδον τῆς ἐνετικῆς κατοχῆς ὠνομάζετο Κανδία, ὠνομάζοντο Καντιῶται. Ὡς παῖς ἔζησα εἰς τὸ εὔσεβες περιβάλλον τοῦ χωρίου μου Λεύκες, τοῦ ὁποίου τὴν εὔσέθειαν τῶν κατοίκων μαρτυροῦν, πλὴν τῶν ἄλλων, καὶ 20 περίπου ἱεροὶ ναοί, ἐξωκκλήσια καὶ παρεκκλήσια. Λόγω τῆς διδασκαλίσσης μητρός μου ἔζησα ἀπό

ΕΤΟΣ ΝΗ' ■ ΑΘΗΝΑΙ ■ ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2010 ■ ΑΡΙΘ. ΤΕΥΧΟΥΣ 560

νηπιακής ήλικίας εἰς σχολικὸν περιβάλλον, τὸ ὁποῖον διηγύθυνεν ἔξοχος διδάσκαλος, ὑπενθυμίζων πως τοὺς διδασκάλους τοῦ Γένους, ὁ ἀείμνηστος Ἰωάννης Γαϊτāνος, τοῦ ὁποίου βιογραφίαν ἔγραψεν ὁ ἐκ τῶν μαθητῶν του ἀρχιμανδρίτης π. Νικόλαος Ἀρκᾶς. "Ημουν ζωηρὸν καὶ ἄτακτον παιδίον, τὸ ὁποῖον πολλάκις ἐδοκίμασα τὴν παιδαγωγικὴν ράθδον τοῦ διδασκάλου καὶ τῶν γονέων μου. Ω καλοί μου γονεῖς καὶ διδάσκαλοι, διὰ τὴν ἐπιδειχθεῖσαν αὐστηρότητά σας, ἡ ὁποία ἐνέκλειε πλοῦτον στοργῆς, πόσον σᾶς εἶμαι εὔγνώμων!"

Τὴν πρώτην ὅμως ὥθησιν διὰ τὴν πνευματικὴν ζωὴν ὀφείλω εἰς τὸν ἀείμνηστον πατέρα μου, ὅστις ἦτο ὀλίγων μὲν γραμμάτων, ἀλλ' ἄνθρωπος εἰλικρινοῦς μετανοίας καὶ βαθείας πίστεως. Δὲν ἦτο ἐξ ἀρχῆς οὕτω. Πῶς μετεστράφη; Ἀκούσατε. 'Ως ἔμπορος ἐταξίδευε συχνά. Εὐρισκόμενος δὲ εἰς Ἀθήνας κατὰ Φεβρουáριον τοῦ 1920, ἔνα πρωὶ ἐπεσκέφθη κεντρικὸν κατάστημα τῶν Ἀθηνῶν, ἐκ τοῦ ὁποίου ἐπρομηθεύετο τὰ ἀναγκαιοῦντα διὰ τὸ μικρὸν κατάστημά του εἴδη. Εἰσελθὼν εἰς τὸ κατάστημα εἰδὲν ὅλους, διευθυντὴν καὶ ὑπαλλήλους, νὰ κλαίουν γοερῶς. Εἰς ἐρώτησίν του, διατί κλαίουν, ἀπήντησαν· "Κυρ-Νικολάκη, ἀπέθανεν ὁ πνευματικός μας πατέρας, ὁ πατὴρ Διονύσιος Φαραζουλῆς, ὁ ἵεροκήρυξ τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ. Σήμερον θὰ γίνη ἡ κηδεία του...". Οἱ ὑπάλληλοι

συνέστησαν εἰς τὸν πατέρα μου νὰ ὑπάγῃ καὶ αὐτὸς εἰς τὴν κηδείαν, καὶ ἐπῆγεν. "Ο, τι δὲ εἶδε καὶ ἤκουσε κατὰ τὴν κηδείαν ἐκείνην τοῦ ἀείμνηστου π. Διονυσίου, τὸν συνεκίνησε βαθύτατα. "Ἐνας τότε χριστιανός, ἄγνωστος, τοῦ συνέστησε τὸ περιοδικὸν "ΖΩΗ", τοῦ ὁποίου συντάκτης ἦτο ὁ ἀοίδιμος ἰεροκήρυξ. Ἀπὸ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ὁ ἀείμνηστος πατὴρ μου ὑπέστη μεγάλην ἀλλοίωσιν. Ἐπέστρεψεν εἰς τὸ χωρίον. Μετέβη εἰς πνευματικὸν πατέρα, ἐξωμολογήθη, καὶ ἔκτοτε μέχρι τέλους τῆς ζωῆς του ἀνεγίνωσκε τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἐκκλησιάζετο τακτικῶς, προέτρεπε δὲ καὶ ἄλλους εἰς μετάνοιαν. Ο πατέρας ὥδηγησε καὶ ἐμέ, μαθητὴν ὄντα, εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν Λογγοθάρδας καὶ διὰ πρώτην φορὰν ἐξωμολογήθη εἰς τὸν ἀείμνηστον ἀρχιμ. π. Φιλόθεον Ζερβάκον, μὲ τὸν ὁποῖον ἔκτοτε συνεδέθην πνευματικῶς. "Υστερον ἀπὸ τὴν ἐξομολόγησιν ἐκείνην ὁ ζωηρὸς χαρακτὴρ ἥρχισε νὰ τιθασεύεται" (περιοδικὸ «ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΣΠΙΘΑ» φ. 440/1985).

«Ολίγων γραμμάτων ἦταν ὁ πατέρας μου. Μικρὸς ἔμποράκος ἦταν στὸ χωριό. Εἶχε πάει σ' ἔνα πνευματικὸ πατέρα, ἀείμνηστο πλέον, ἄγιο κατ' ἐμέ, τὸν π. Φιλόθεο, τὸν ἡγούμενο τῆς Λογγοθάρδας — ἃς εἶνε αἰωνία του ἡ μνήμη. Πῆγε, ἐξωμολογήθη, καὶ ἐπέστρεψε πλέον στὸ σπίτι του πολὺ διαφορετικός. Καὶ μόνο αὐτό; Στὸ

έξης τί ἔκανε; Κάθε Μεγάλη Σαρακοστὴ πήγαινε ό ՚διος στὸ μοναστήρι, ἔπαιρνε τὸν πνευματικὸν πατέρα του, τὸ γέροντα Φιλόθεο, καὶ τὸν ἔφερνε στὸ σπίτι. Τὸν ἔθαζε στὸ σαλόνι καὶ τὸν ἐπεριποιεῖτο μόνος του. "Ἐπειτα ἔθγαινε στὴ γειτονιά, πήγαινε ἀπὸ σπίτι σὲ σπίτι, καὶ ἔφερνε ὅλο σχεδὸν τὸ χωριὸν στὴν ἐξομολόγησι. "Ἄς εἶνε αἰωνία του ἡ μνῆμη" (ἐπισκ. Αὔγ. N. Καντιώτου μητροπολίτου πρ. Φλωρίνης, 'Ομιλίαι εἰς τὸν Ν' Ψαλμόν, 'Αθῆναι 2000, σελ. 208-209). 'Ο δὲ π. Φιλόθεος σὲ ἐπιστολὴ του ὁμολογεῖ γιὰ τὸν Νικόλαο Καντιώτη: «Ως πνευματικός του ἐπὶ εἰκοσαετίαν περίπου ἐγνώρισα, ὅτι καὶ σωματικῶς καὶ πνευματικῶς ἥτο ύγιεστατος καὶ εἰς πολλοὺς ἐφάνη ἰατρὸς πνευματικός, διότι τοὺς καθωδήγει εἰς τὴν ἐξομολόγησιν, τὴν μετάνοιαν, τὴν ἀρετήν» (στὸ τεῦχος Μία θδελυρὰ συκοφαντία, ἔκδ. Ὀρθοδόξου Συνδέσμου «Ἀσπὶς τῆς Ὀρθοδοξίας», 'Αθῆναι 1960, σελ. 31).

Μαθητὴς στὸ Γυμνάσιο Σύρου

«Μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ ἐτελείωσα τὸ Δημοτικὸν Σχολεῖον Λευκῶν ὡς καὶ τὸ Σχολαρχεῖον Πάρου. Ἐξεδήλωσα ἐπιθυμίαν νὰ συνεχίσω εἰς τὰ γράμματα. Ὁ νομὸς Κυκλάδων, ὅπου σήμερον λειτουργοῦν ἄνω τῶν 30 γυμνάσια καὶ λύκεια, εἶχε τότε ἔνα μόνον γυμνάσιον, τὸ περίφημον Γυμνάσιον Σύρου, εἰς τὸ ὅποιον συνέρρεον μαθηταὶ ἐξ ὅλων τῶν Κυκλάδων νή-

σων. Εἰς τὸ Γυμνάσιον τοῦτο ἐφοίτησα τὰ ἔτη 1921-1925. "Ημουν ἐπιμελὴς μαθητὴς καὶ εἰς ὅλας τὰς τάξεις ἡρίστευα. Ηύτυχησα δὲ νὰ ἔχω λαμπροὺς γυμνασιάρχας, τοὺς ἀειμνήστους Ἰωάννην Ρώσον, σοφὸν συγγραφέα σχολικῶν βιβλίων καὶ δὴ τοῦ Λεξικοῦ Ἀνωμάλων Ρημάτων, καὶ τὸν Κωνσταντίνον Γαβρᾶν, οἱ ὁποῖοι, ἐρασταὶ τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς γλώσσης, μετέδιδον εἰς τοὺς μαθητὰς τὴν ἀγάπην πρὸς τὰ ἐλληνικὰ γράμματα. Κατὰ τὸ διάστημα δὲ αὐτὸς τὴν Ἐρμούπολιν ἐπεσκέπτετο καὶ ὁ π. Φιλόθεος, ὁ ὄποιος μὲ τὰ κηρύγματά του καὶ πρὸ παντὸς μὲ τὴν ἀγίαν ζωήν του μᾶς ἐνέπνεε.

Αἰσίως ἐτελείωσα τὸ γυμνάσιον. Φίλοι καὶ συγγενεῖς μὲ προέτρεπον νὰ σπουδάσω μίαν τῶν ἐπιστημῶν ἐκείνων, αἱ ὁποῖαι εἴλκουν καὶ ἐλκύουν τὰ πλήθη τῶν νέων. Ἄλλ' ἐγὼ ἀπεφάσισα νὰ σπουδάσω θεολογίαν. "Οταν ὑστερον ἀπὸ μίαν ἐξομολόγησιν εἰς τὸν π. Φιλόθεον ἀνεκοίνωσα τὴν ἀπόφασίν μου εἰς τὸν ἀείμνηστον πατέρα μου, οὗτος συνεκινήθη θαθέως, ἐδάκρυσε καὶ μοῦ εἶπε: "Παιδί μου, ἂν καὶ εἰς τὸ σπίτι μας ἔχουμε τρία ἀνύπανδρα κορίτσια ποὺ ἔχουν ἀνάγκην προστασίας, ἐν τούτοις δὲν σοῦ φέρω κανένα ἐμπόδιον. Μόνον πρόσεξε πολὺ νὰ φανῆς ἀντάξιος τῆς κλήσεώς σου..."» (περ. «ΧΡΙΣΤ. ΣΠΙΘΑ» φ. 440/1985).

Φοιτητής στὴν Ἀθῆνα

«Ο ἀείμνηστος πατήρ μου, μετὰ τὴν ἀπόφασιν νὰ σπουδάσω θεολογίαν εἰς Ἀθῆνας, ἀγωνιῶν διὰ τὴν ζωήν μου ἐντὸς τῆς πρωτευούσης, μὲ ὡδήγησεν εἰς τὴν Ἀδελφότητα “ΖΩΗ”, μὲ τὴν ὁποίαν συνεδέετο ὅχι μόνον ὡς συνδρομητής ἀλλὰ καὶ ὡς ἀντιπρόσωπος τῶν συνδρομητῶν τῆς Πάρου. Ἐγενόμην δεκτός. Παρέμεινα ύπὸ τὴν στέγην τοῦ οἰκοτροφείου τῆς “ΖΩΗΣ” ἐπὶ μίαν τετραετίαν, τὸ κατὰ δύναμιν ἐργαζόμενος καὶ σπουδάζων. Περίοδος ἔξαιρετικῶν εὐλογιῶν δι’ ἐμὲ ἡ περίοδος τῶν φοιτητικῶν μου χρόνων. Πρώτη εὐλογία ἡτο τὸ ὅτι ἦξιώθην νὰ ἴδω τὸν ἄγιον ἐκεῖνον κληρικόν, τὸν ἰδρυτὴν τῆς Ἀδελφότητος “ΖΩΗ”, τὸν π. **Εὔσεβιον Μαθόπουλον**, συγγραφέα τοῦ περιφήμου βιβλίου “Ο προορισμὸς τοῦ ἀνθρώπου”. Τοῦ π. **Εὔσεβίου** τὰ κηρύγματα τῶν τελευταίων ἐτῶν εἰς τὸν ἵερὸν Ναὸν Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Μοναστηρακίου παρηκολούθουν ἀνελλιπῶς. Ἄλλη εὐλογία ἡτο, ὅτι ἐπὶ διετίαν περίπου διετέλεσα ὑπογραφεὺς τοῦ ἀειμνήστου **Παναγιώτου Τρεμπέλα**, κορυφαίου θεολόγου, ὅστις ὅρθρου βαθέος ἡγείρετο καὶ συνέγραφε. Ἰδιαιτέρως ἐνθυμοῦμαι, ὅτι τὸ ἐπὶ τῇ κοιμήσει τοῦ ἀειμνήστου π. **Εὔσεβίου** (29 Ιουλίου 1929) ὅρθρον ὑπηγόρευεν εἰς ἐμὲ διακοπτόμενος ἀπὸ λυγμοὺς καὶ δάκρυα. Ἄλλη εὐλογία, διὰ τὴν ὁποίαν εύγνωμον τὸν Θεόν, εἶνε ὅτι ὡς φοιτητὴς ὑπῆρξα ἀ-

κροατής πανεπιστημιακῶν παραδόσεων καὶ ἄλλων βεβαίως καθηγητῶν, ἀλλ’ ὅλως ἰδιαιτέρως τοῦ ἀειμνήστου **Χρήστου Ανδρούτσου**, κορυφαίου ὄρθροδόξου θεολόγου καὶ φιλοσόφου» (περ. «**ΧΡΙΣΤ. ΣΠΙΘΑ**» Φ. 440/1985).

Νῆσος Ἰος· «ἐν τῇ ἐρήμῳ»

«Τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1929, εἰς ἡλικίαν 22 ἑτᾶν, ἔλαβα τὸ πτυχίον τῆς Θεολογίας με βαθμὸν “ἄριστα”. Ἀλλὰ καλύτερον νὰ μὴ τὸ ἐλάμβανον μὲ “ἄριστα”. Διότι τὰ ἀπὸ δημοτικοῦ σχολείου μέχρι πανεπιστημίου ἀλλεπάλληλα “ἄριστα” μὲ ἐζημιώσαν πνευματικῶς. Τὸ ὄμολογῷ δημοσίᾳ. Ἄλαζονεία τις μὲ κατέλαθεν ἐπὶ τῇ θεολογικῇ γνώσει. Ἀγνοῶν ὁ ταλαίπωρος, ὅτι ἔνα γραμμάριον ἀγιότητος ἀξίζει περισσότερον ἀπὸ τόννους ἀκάρπων γνώσεων ἐνόμιζον, ὅτι δύναμαι νὰ διαπλεύσω τὸ ἀπέραντον πέλαγος τῆς θεολογικῆς γνώσεως μὲ τὸ μικρὸν καὶ ἀσθενὲς ἀκάτιον τῆς διανοίας μου. Ἐμέθυσα μέθην ἄνευ οἴνου, μέθην γνώσεως. Καὶ ὡς μεθύων δὲν ἥκουον τὰς συμβουλὰς τῶν εἰλικρινῶν ἀγαπῶντων με πνευματικῶν πατέρων. Ἀκάθεκτος ὥρμων πρὸς τὴν γνῶσιν. Καὶ ὁ Θεὸς μὲ ἐταπείνωσε διὰ τὴν ἀλαζονείαν μου αὐτήν. Ἐγκατέλειψα περιθάλλον ἀνεκτιμήτου πνευματικῆς ἀξίας ἀντὶ πινακίου γνώσεως... Ὑπὸ τῆς ἀφροσύνης μου λοιπὸν ἐξεσφενδονίσθην πολὺ μακρὰν τοπικῶς, ἀλλὰ καὶ πνευματικῶς. Ἐξεσφενδονίσθην εἰς τὴν νῆσον Ἰον τῶν Κυκλά-

δων, ή όποια ήτο τότε τόπος ἔξορίας. Ἡ μακρὰ ἐκεῖ παραμονή μου ὑπῆρξεν ή Σαχάρα τοῦ βίου μου. Ἐπιστήμων(!) ἐγώ, ἔγινα διδάσκαλος, διδάσκων εἰς τὰ ἀθῶα παιδία τῆς νήσου τὸ ἐλληνικὸν ἀλφάβητον! Ζοῦν καὶ σήμερον ἐν "Ιω ἐκεῖνοι ποὺ μὲ ἐνθυμοῦνται ὡς διδάσκαλόν των. Κύριε, "ἀγαθόν μοι ὅτι ἐταπείνωσάς με, ὅπως ἂν μάθω τὰ δικαιώματά σου" (Ψαλμ. 118,71).

Ο δαιμῶν τῆς ύπερηφανείας πρὸς καιρὸν μὲ ἐγκατέλειψεν, ἀλλ' ἥρχισε νὰ μὲ πειράζῃ ἄλλος δαιμῶν, χειρότερος, ὁ δαιμῶν τῆς ἀπελπισίας. Καὶ ἐκινδύνευσα ν' ἀπελεσθῶ πνευματικῶς. Ἀλλ' ὁ Κύριος ἔστειλεν εἰς τὴν "Ιον τὸν ἄγγελόν του, ὁ ὄποιος μὲ ἐπαρηγόρησε τὰ μέγιστα καὶ μὲ ἐνεθάρρυνεν. Ἡτο ὁ ἀείμνηστος Λάζαρος Χατζηθέμελης, περιοδεύων ιεροκήρυξ - θεολόγος. Οὔτος, ἀποχαιρετῶν με εἰς τὴν ἀποβάθραν τοῦ λιμένος τῆς νήσου, μοῦ ύπενθύμισε χωρίον τοῦ ἀποστόλου Πέτρου· "Ταπεινώθητε ύπὸ τὴν κραταιὰν χεῖρα τοῦ Θεοῦ, ίνα ύμᾶς ύψωσῃ ἐν καιρῷ. Πᾶσαν τὴν μέριμναν ύμῶν ἐπιφρίψαντες ἐπ' αὐτόν, ὅτι αὐτῷ μέλει περὶ ύμῶν" (Α' Πέτρ. 5,6-7).

Καὶ ὅντως τῷ Κυρίῳ μέλει περὶ ὑμῶν! Ἐνῷ οἱ ἄνθρωποι μὲ εἶχον λησμονήσει καὶ ἔζων ἔρημος καὶ ἄγνωστος, ὁ Κύριος δὲν μὲ ἐλησμόνησεν. Ἐκ βάθους μὲ ἀνέσυρε. Πῶς; Μίαν βροχερὰν ἡμέραν τοῦ Δεκεμβρίου τοῦ ἔτους 1934, ἐνῷ μετέβαινον εἰς τὸ Δημοτικὸν σχο-

λεῖον, βλέπω εἰς τὸν δρόμον ἔνα μικρὸν γράμμα - ἐπισκεπτήριον. Ἄλλος τις ἵσως δὲν θὰ τὸ ἐπρόσεχε. Ἀλλὰ κάτι μὲ ἐσπρωξε μέσα μου νὰ σκύψω καὶ νὰ τὸ ἀνασύρω ἀπὸ τὴν λάσπην. Τὸ ἀνοίγω καὶ διαβάζω: "Ἄνδρέα (αὐτὸ ήτο τὸ ὄνομά μου ὡς λαϊκοῦ), ἡ θέσις τοῦ Γραμματέως τῆς Μητροπόλεως μου ἐκενώθη. Σπεῦσε. Σὲ ἀναμένω...". Ἡτο γράμμα, τὸ ὄποιον ἐκ Μεσολογγίου μοῦ ἀπέστειλεν ὁ ἀείμνηστος Μητροπολίτης Αἰτωλοακαρνανίας Ιερόθεος. Τὸ γράμμα τοῦτο κατ' ἐμὲ ήτο μία κλῆσις, μία πρόσκλησις τοῦ Θεοῦ, διὰ ν' ἀναλάβω διακονίαν ἐν τῇ Ἔκκλησίᾳ. Καὶ πῶς εύρεθη εἰς τὴν λάσπην; Εἶχε πέσει ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ γέροντος ταχυδρομικοῦ διανομέως κατὰ τὴν ψυχρὰν ἐκείνην ἡμέραν τοῦ χειμῶνος. Καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν εἶδον διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν ἐν τοῖς πράγμασι τὴν ἀλήθειαν, ποὺ διεκήρυξεν ὁ Κύριος εἰπὼν "Καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς ὑμῶν πᾶσαι ἡριθμημέναι εἰσίν" (Ματθ. 10,30). Ο δὲ Μ. Βασίλειος, ὄμιλῶν σχετικῶς λέγει· "Πολλάκις καὶ ἐν τοῖς μικροτάτοις ἡ σοφία καὶ ἡ πρόνοια τοῦ Θεοῦ διαφαίνονται"» (περ. «ΧΡΙΣΤ. ΣΠΙΘΑ» φ. 440/1985).

Πρωτοσύγκελλος τῆς ι. Μητροπόλεως Αἰτωλίας καὶ Ακαρνανίας

"Ω Μεσολόγγιον! Ιερὰ πόλις τοῦ Ἑλληνισμοῦ, περὶ τῆς ὄποιας οἱ καλοί μας διδάσκαλοι καὶ καθηγηταὶ

ὅταν ὡμίλουν ἀνελύοντο εἰς δάκρυα! Καὶ μόνον ἡ θέα τῆς πόλεως αὐτῆς μὲ συνεκίνησε βαθύτατα. Ὁ Μητροπολίτης Ἱερόθεος, εἰς τὸν ὅποιον ἦμην γνωστὸς ἐκ τῆς προηγηθείσης ποιμαντορίας του ὡς Μητροπολίτου Παροναξίας, μὲ ἐδέχθη μὲ ἀνοικτὰς ἄγκαλας. Εἰς τὸ Μοναστήριον Ἀγγελοκάστρου ἐκάρην μοναχὸς καὶ ἔλαθον τὸ ὄνομα Αὐγουστῖνος. Εἰς τὸ χωρίον Παραβόλα ἔχειροτονήθην διάκονος. Εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν ὑπηρέτησα ὡς γραμματεύς, πρωτοσύγκελλος καὶ ἱεροκήρυξ ἐπὶ μίαν βετίαν περίπου. Αἱ ἀναμνήσεις μου ἐκ τῆς ὑπηρεσίας αὐτῆς εἶνε πολλαί. Εἰς πόλεις καὶ χωρία ἐκήρυξα τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. Ἀπὸ ταπεινὸν χωρικὸν ἥκουσα σπουδαιότατον μάθημα ὁμιλητικῆς, τὸ ὅποιον ἐπέδρασεν εἰς τὴν ζωήν μου. "Αλλος δὲ χωρικός μοι ἔδωκε βιβλίον, ποὺ περιεῖχε τὰς διδαχὰς τοῦ ἀγίου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ, βιβλίον τὸ ὅποιον ὡς πολύτιμον θησαυρὸν ἐφύλασσεν εἰς τὴν καλύθην του.

Εἰς τὴν πόλιν τοῦ Μεσολογγίου ἐκήρυξα τὰ περισσότερα κηρύγματά μου. Ἀλησμόνητος θὰ μείνῃ εἰς ἐμὲ ἡ προθυμία τῶν εὔσεβῶν κατοίκων τῆς πόλεως αὐτῆς, ἀνδρῶν, γυναικῶν καὶ παίδων, οἱ ὅποιοι ὡς εἰς ἄνθρωπος καθ' ἐκάστην Κυριακὴν συνέρρεον εἰς τὸν εὐρύχωρον ναὸν τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς καὶ ἥκουσον τὸ κήρυγμα. Ἀλλ' οἱ περισσότεροι τῶν ἀκροατῶν μου ἐκείνων ἀπῆλθον πλέον εἰς τὴν αἰωνιότητα.

Ζοῦν ὅμως ἀκόμη ἀρκετοί, τοὺς ὁποίους ὁσάκις συναντῶ μοῦ ὑπενθυμίζουν τὰς ἡμέρας ἐκείνας καὶ συγκινοῦμαι. Ἡ ἐν γένει διακονία μου εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν Αἰτωλοακαρνανίας ὑπῆρξε δι' ἐμὲ ἓνα δεύτερον πανεπιστήμιον, διότι ὅτι ἐδιδάχθην εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν ὡς θεωρίαν ἔπρεπε νὰ γίνη ἐκεī πρᾶξις. Ἄλλ' ὅποιοι κόποι καὶ μόχθοι διὰ νὰ φθάσῃ τις εἰς τὸ ἰδεῶδες!» (περ. «ΧΡΙΣΤ. ΣΠΙΘΑ» φ. 440/1985).

«Ο π. Αὐγουστῖνος στὸ Μεσολόγγι ἀποκτᾶ πλῆθος μαθητῶν. Ὁ πύρινος λόγος του, ἡ ἀσκητικὴ ζωή του, ἀλλὰ καὶ τὸ διοικητικὸ ἐπιθάλλον του δίνουν ζωντάνια στὴν πνευματικὴ κίνησι τῆς πόλεως. Μὲ θαυμασμὸ θυμοῦνται οἱ ἀκροαταὶ του πόσες φορὲς ὁ νεαρὸς διάκονος ἤλεγξε τὴν τότε κατάστασι γιὰ ἡθικὲς καὶ θρησκευτικὲς ἀτασθαλίες. Ἡταν τότε οἱ τραχειές μέρες τῆς δικτατορίας τοῦ Μεταξᾶ. Μὲ τὴν εύκαιρία τοῦ ἐօρτασμοῦ τῆς 4ης Αὐγούστου, οἱ τοπικὲς ἀρχὲς τοῦ Μεσολογγίου, καταφρονώντας τὴν αὔστηρὴν ηστεία τοῦ Δεκαπενταυγούστου, παρέθεσαν πάνδημο τραπέζι μὲ κρέας. Ο π. Αὐγουστῖνος στηλίτευσε τὴν παράθασι. Κι ὅταν τὴν ἄλλη φορά, πάλι χάριν τοῦ ἐօρτασμοῦ τῆς 4ης Αὐγούστου, πῆρε διαταγὴ νὰ σημάνουν τὰ μεσάνυχτα οἱ κώδωνες ὅλων τῶν ναῶν χαρμόσυνα σὲ καιρὸ ηστείας, ὡς πρωτοσύγκελλος ματαίωσε τὴν ἐκδήλωσι» ("Ἐν Ἰωβηλαῖον ἔ.ἀ. σελ.

201· 6λ. σχετικῶς καὶ ἐπισκόπου Αύγ. Ν. Καντιώτου μητροπολίτου Φλωρίνης, Ἡ κανονικότης τῆς ἐκλογῆς καὶ χειροτονίας μου ὡς μητροπολίτου Φλωρίνης, Πρεσπῶν & Εορδαίας, ἔκδ. «Ο Σταυρός», Ἀθῆναι 1990, σελ. 115).

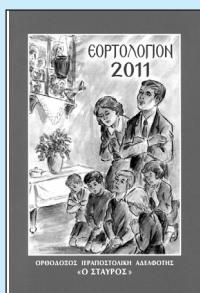
’Αλλ’ ὁ πρωτοσύγκελλος δὲν θὰ παραμείνῃ γιὰ πολὺ ἀκόμη στὴ θέσι του. Ἀρνεῖται νὰ ὑποκύψῃ σὲ ἐντολὴ τοῦ ἐπισκόπου, νὰ ἐκδώσῃ ὡς ἐκκλησιαστικὸς ἀνακριτής καταδικαστικὴ ἀπόφασι γιὰ ἔναν ιερέα, ἐπειδὴ αὐτὴ ἥταν ἀντίθετη μὲ τοὺς ιεροὺς κανόνας, καθὼς δὲν ὑπῆρχε στὴν ὑπόθεσι παρὰ ἔνας μόνο μάρτυς κατηγορίας. ”Ἄς σημειωθῇ, ὅτι τελικῶς ὁ ἐπίσκοπος δέχθηκε τὸ πόρισμά του, τὸ ὅποιο μάλιστα, ἐνῷ στὴν ἀρχὴ τὸ εἶχε σχίσει, μετὰ τὴν παραίτησι τοῦ πρωτοσυγκέλλου ἔδωσε ἐντολὴ νὰ τὸ βροῦν στὸν κάλαθο τῶν ἀχρήστων, νὰ τὸ ἀνασύρουν καὶ νὰ τὸ συγκολλήσουν

(βλ. περ. «ΧΡΙΣΤ. ΣΠΙΘΑ» τ. 469/1989 καὶ ἐπισκόπου Αύγ. Ν. Καντιώτου, μητροπολίτου Φλωρίνης, Συνοδικά, Ἀθῆναι 1989, σελ. 221-228). Μετὰ ἀπὸ τὸ γεγονός αὐτὸ φεύγει γιὰ ἄλλη μητρόπολι. Δείχνει, ὅτι προτιμᾶ νὰ θυσιάσῃ τὴ θέσι του παρὰ τὶς ἀρχές του, ποὺ εἰνε κυρίως τρεῖς: νὰ κρατῇ τὸ φρόνημά του ἀδούλωτο, νὰ μὴ δέχεται δῶρα ἀπὸ κανένα, νὰ λέγῃ τὴν ἀλήθεια μὲ παρρησία πρὸς ὅλους (βλ. τὴν ἀποχαιρετιστήριο Ἐπιστολή του πρὸς τοὺς ιερεῖς τῆς Ἰ. Μητροπόλεως Αἰτωλίας & Ακαρνανίας).

Στὰ Ιωάννινα

«Ἐκ Μεσολογγίου εἰς Ιωάννινα. Ὁ ἀείμνηστος Μητροπολίτης Ιωαννίνων Σπυρίδων, ὁ μετὰ ταῦτα Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν, μὲ προσέλαθεν ὡς ιεροκήρυκα. Ἡτο τὸ πρῶτον ἔτος τῆς κατοχῆς (1941). Εἰς τὰ Ιωάννινα, πρωτεύουσαν τῆς Ηπείρου,

ΕΟΡΤΟΛΟΓΙΟΝ 2011

Ἡ Ἀδελφότης «Ο Σταυρός» ἐκυκλοφόρησε τὸ Έορτολόγιον τσέπης τοῦ 2011, ἀφιερωμένο στὴν οἰκογένεια. Ἰδοὺ ἔνα μικρὸ τμῆμα ἀπὸ τὰ κείμενά του: «Ἡ οἰκογένεια ὀνομάζεται «κύτταρο τῆς κοινωνίας». Διότι, ὅπως ἀπὸ τὴν ὑγιεινὴ κατάσταση τῶν φυσικῶν κυττάρων ἐξαρτᾶται ἡ ὑγεία ὅλου τοῦ σώματος, ἔτσι καὶ ἀπὸ τὴν ἡθικὴ ὑγεία τῆς οἰκογενείας ἐξαρτᾶται ἡ ἡθικὴ εὔεξια, ἡ πρόοδος καὶ ἡ ἀκμὴ τῆς κοινωνίας...». Τὸ Έορτολόγιον τιμᾶται 1 εὐρώ. Ἀποστολαὶ ἄνω τῶν 50 τεμαχίων δὲν θὰ ἐπιθερύνωνται μὲ ταχυδρομικά.

Διὰ παραγγελίας ἀπευθύνεσθε εἰς: Βιβλιοπωλεῖον «Ο Σταυρός»,
Ζωδ. Πηγῆς 44, 106 81 Ἀθῆνας, τηλ. 210 / 3805539.

εδέσποζον οι Ιταλοί κομπορρημονιῦντες. Περίυποι καὶ κατηφεῖς οἱ κάτοικοι τῆς ἴστορικῆς πόλεως, οἱ φλογεροὶ πατριῶται. Ἐκ τῆς ὀλιγομήνου ὑπηρεσίας μου εἰς Ἰωάννινα ἀναφέρω μίαν μόνον, ἀλλὰ σημαντικὴν λεπτομέρειαν. Ὁ Μητροπόλιτης Σπυρίδων κατὰ τὴν ἐօρτὴν τῶν Χριστουγέννων, τὴν ὥποιαν διὰ πρώτην φορὰν θὰ ἐώρταζον οἱ Ἑλληνες ὑπὸ δούλειον ἡμαρ, ὥρισε νὰ ὁμιλήσω ὡς ἰεροκήρυξ ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῷ. Παρουσίᾳ αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐκπροσώπων τῶν Ιταλικῶν ἀρχῶν καὶ πλήθους λαοῦ ὡμίλησα. Ὡμίλησα ὅχι μόνον θρησκευτικῶς, ἀλλὰ καὶ ἐθνικῶς. “Οση μοι δύναμις, ἔψαλα τὸ μεγαλεῖν τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς. Εἶπον ὅτι, ἐφ' ὅσον ἀνατέλλει ὁ ἥλιος καὶ τὰ ἄστρα μαρμαρίουν εἰς τὸν οὐρανόν, ἡ Ἑλλὰς θὰ λάμπῃ καὶ θ' ἀκτινοβολῇ... Τὸ κήρυγμα ἐκεῖνο, διὰ τὸ ὥποιον μὲ συνεχάρη ὁ ἀείμνηστος Μητροπόλιτης Ἰωαννίνων, ἔχαρακτηρίσθη ὑπὸ τῶν Ιταλῶν ὡς ἐμπρηστικόν. Ἐγενόμην στόχος τῆς ιταλικῆς καραμπιναρίας. Ἐκινδύνευον. Τὸ δὲ χειρότερον ἀπηγορεύθη εἰς ἐμὲ ἡ ἀπὸ τοῦ ἄμβωνος δημοσίᾳ ἐμφάνισις. Κάθε λέξις μου ἐπροδίδετο εἰς τὰς Ιταλικὰς ἀρχάς. Ὡς ἐκ τούτου ἡ παραμονή μου εἰς Ἰωάννινα δὲν εἶχε πλέον λόγον. Τῇ συμβουλῇ φίλων ἐγκατέλειψα τὰ Ἰωάννινα. Φεύγων, ἀφῆκα εἰς τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ τὴν σεβαστὴν γραῖαν μητέρα μου, συνοδὸν καὶ ἀσπίδα τοῦ βίου μου. Ἡ φυγὴ μου ἐκείνη, ὡς ἀπεδείχθη ἐκ

τῶν ὑστέρων, ἦτο μία νέα οἰκονομία τοῦ Θεοῦ. Διότι, ἐὰν παρέμενον εἰς Ἰωάννινα ὀλίγον τι ἀκόμη, θὰ ἤμην μεταξὺ τῶν πατριωτῶν ἐκείνων, οἱ ὥποιοι διὰ τὴν ἐθνικὴν δρᾶσίν των συνελήφθησαν καὶ ἐπεβιθάσθησαν εἰς πλοῖον, τὸ ὥποιον μετέφερεν αὐτοὺς ὡς ἐξορίστους εἰς Ιταλίαν, ἀλλὰ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ταξιδίου του ἐτοπιλίσθη καὶ κατεποντίσθη αὕτανδρον εἰς τὴν Ἀδριατικὴν θάλασσαν. Ἀλησμόνητοι νεκροί! “Ἄς εἰνε αἰωνία ἡ μνήμη σας. Εἰς ἐμὲ δὲ ἐπεφυλάσσοντο νέαι περιπέτειαι ὁδυνηρότεραι ἐνὸς τοιούτου μαρτυρικοῦ τέλους» (περ. «ΧΡΙΣΤ. ΣΠΙΘΑ» φ. 440/1985).

«Νέο Χρυσόστομο» ὄνομάζουν πλέον τὸν δυναμικὸν ιεροκήρυκα, ὅχι μόνο διότι δὲν διστάζει νὰ ἐλέγχῃ τὸ κακὸ καὶ νὰ ὁμολογῇ τὴν ἀλήθεια τῆς πίστεως ἐνώπιον ἀμέσου κινδύνου τῆς ζωῆς του, ἀλλὰ καὶ διότι γνωρίζει νὰ τὴν ἐκθέτῃ μὲ τρόπο γλαφυρὸ καὶ θελκτικὸ στοὺς ἀκροατάς του (ἔτσι τὸν ἀποκαλούσε τότε καὶ ὁ Γέροντας [†] Παΐσιος ὁ Ἀγιορείτης· βλ. πρεσβ. Διονυσίου Τάτση, ‘Ο ἀσκητὴς τῆς Παναγούδας, Κόνιτσα 1997, σελ. 24).

Στὴ Μακεδονία

«Ἐκτελῶν ἀπόφασιν τῆς Ἰ. Συνόδου, ἵνα ὡς ιεροκήρυξ ἐνισχύσω διὰ τοῦ κηρύγματος τὸν σκληρῶς δοκιμαζόμενον λαὸν τῆς Μακεδονίας, κατόπιν ταλαιπωρίας ἔφθασα ἀρχὰς τοῦ 1942 εἰς ”Εδεσσαν, τὴν νέαν μου θέσιν. Μία λεπτομέρεια.

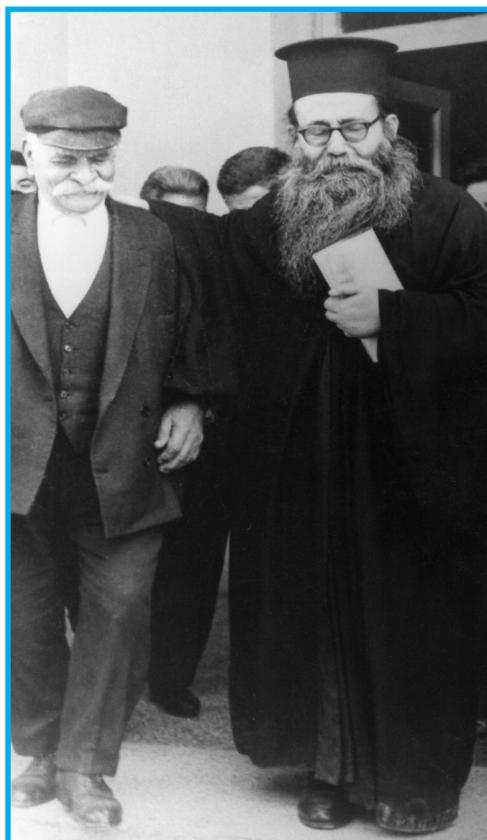
Έπαρουσιάσθην εἰς τὸ Φρουραρχεῖον Ἐδέσσης πρὸς ἐπιθεώρησιν τῆς ταυτότητός μου. "Οταν ὁ διοικητὴς εἶδε τὸ ὄνομά μου, ἔμεινε κατάπληκτος. Μοῦ ἀνεκοίνωσεν ἐμπιστευτικῶς τὸ ἔξης. "Πρὸ δὲ γου", μοῦ εἶπεν, "ἔλαθα ἐπεῖγον σῆμα ἵνα συλληφθῆς ὡς λίαν ἐπικίνδυνος διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν Ἰταλικῶν στρατευμάτων. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐπρόλαθες καὶ εύρισκεσαι εἰς Μακεδονίαν, περιοχὴν ἐλεγχομένην ὑπὸ τῶν Γερμανῶν, δὲν θὰ ἐκτελεσθῇ ἡ τοιαύτη διαταγὴ τῶν Ἰταλῶν. Ἐσώθης ὡς διὰ θαύματος. Ὁλίγον τι ἔὰν καθυστέρεις, . . ."» (περ. «ΧΡΙΣΤ. ΣΠΙΘΑ» φ. 440/1985).

«Ἡ ἀρχὴ τοῦ νέου χρόνου 1942 βρίσκει τὸ μαχητὴ κήρυκα στὴν Ἐδεσσα. Ἡ μασονία ἔχει ἐκεῖ σφηγκοφωλιά. Κι ὁ π. Αὐγουστῖνος μὲ τὸ πρῶτο του κιόλας κήρυγμα στιγματίζει τὴ μασονία. Ἐπικίνδυνο τόλμημα. Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα: ταχύτατη ἀπόσπασι στὰ Γιαννιτσά» (Ἐν Ἰωβηλαῖον ἔ.ἀ. σελ. 207).

Στὴν Κοζάνη

«Ἐὶς Κοζάνην μετετέθην κατ' ἀπόφασιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου εἰς τὴν ἐμπερίστατον αὐτὴν Μητρόπολιν καὶ εὶς τὴν θέσιν τοῦ Ἱεροκήρυκος, κενωθεῖσαν λόγῳ τοῦ μαρτυρικοῦ τέλους τοῦ Ἱεροκήρυκος Κοζάνης ἀειμνήστου ἀρχιμανδρίτου Ἰωακεὶμ Λιούλια. Ἡτο ὁ δριμὺς χειμῶν τοῦ 1943. Τὰ πέριξ τῆς Κοζάνης χωρία ἔκαίοντο ἀπὸ τοὺς νεωτέρους Οῦννους, τὰς ὁρδὰς τοῦ Χίτλερ. Χι-

λιάδες πρόσφυγες κατέφυγον εἰς τὴν πόλιν. Συνωστισμός, πεῖνα καὶ ἔξαθλίωσις. Δραματικαὶ ἡμέραι. Μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Κυρίου καὶ τὴν συνδρομὴν τῶν εὔσεβῶν κατοίκων τῆς ἱστορικῆς αὐτῆς πόλεως ἴδρυθη ἐστία συσσιτίων, ἡ ὅποια ἥρχισεν ὡς ῥύακιον καὶ ηὐξήθη εἰς ποταμὸν εὔποιΐας. Ἡ ἐστία ἐκείνη ἥρχισεν ἀπὸ 50 μερίδας καὶ ἔφθασεν εἰς 8.000 ἡμερησίως. Μία ἱστορία κόπων καὶ μόχθων, ἀλλὰ καὶ κινδύνων. Κατηγγέλθην εἰς τὴν Γκε-Στα-Πώ ὡς μυστικῶς δρῶν κατὰ τῶν στρατευμάτων κατοχῆς. Ἐπέκειτο ἡ σύλληψις καὶ ἐκτέλεσίς

Ο π. Αὐγουστῖνος μὲ τὸν Κων/νο Μπόζιο

μου. Πῶς ἐσώθην; Χεὶρ Κυρίου! Γέρων τις ὀνόματι Κωνσταντīνος Μπόζιος, φλογερὸς πατριώτης, πληροφορηθεὶς τὴν ἀπόφασιν τῶν Γερμανῶν ἐν καιρῷ νυκτός, ἐνῷ ἐπὶ ἀπειλῇ θανάτου ἀπηγορεύετο πᾶσα κίνησις, ἔσπεισε μὲ κίνδυνον τῆς ζωῆς του καὶ μὲ εἰδοποίησε νὰ ἐγκαταλείψω πάραυτα τὸ κατάλυμά μου καὶ νὰ μεταβῶ εἰς ἄλλην οἰκίαν... Ἡ ἀντίστασις, ἡ ὁποία προεθλήθη εἰς τὴν ιστορικὴν αὐτὴν πόλιν, ὑπῆρξεν εἰς πολλὰ σημεῖα ἀνωτέρα τῆς εἰς τὰ ὅρη ἀντιστάσεως. Ὁ ἐν τῇ πόλει τότε διαμένων καὶ δρῶν ἐθνικῶς ἐκινδύνευε περισσότερον τῶν εἰς τὰ ὅρη καταφυγόντων καὶ ἐκεῖθεν ἀνθισταμένων» (περ. «ΧΡΙΣΤ. ΣΠΙΘΑ» φ. 440/1985).

Στὰ Γρεβενά

«Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Πατρίδος ἐκ τῶν στρατευμάτων κατοχῆς, τὸν Ιούνιον τοῦ 1945, μετετέθην εἰς τὴν Μητρόπολιν Γρεβενῶν, τῆς ὁποίας ἡ περιοχὴ εἶχεν ὑποστῆ μεγάλην καταστροφὴν κατὰ τὴν περίοδον τῆς κατοχῆς. Ἐπὶ διετίαν περίπου ὑπηρέτησα εἰς τὴν περιοχὴν αὐτὴν ὑπὸ τὸν ἀοίδιμον μητροπολίτην Θεόκλητον Σφήναν, φλογερὸν πατριώτην. Μετὰ ἴδιαιτέρας δὲ συγκινήσεως ἐνθυμοῦμαι τὰ τῆς διακονίας μου εἰς τὴν περιφέρειαν ταύτην. Εἰς οὐδεμίαν ἄλλην πόλιν τῆς Μακεδονίας τὸ κήρυγμά μου εὔρε τόσην ἀπήχησιν, ὥσην εἰς τὴν περιοχὴν αὐτὴν καὶ μάλιστα εἰς τὴν μικρὰν πόλιν τῶν Γρεβενῶν.

Δύο δεκάδες νέων καὶ νεανίδων εἰλκύσθησαν ἀπὸ τὰ ιεραποστολικὰ ἰδεώδη καὶ ἐνεγράφησαν εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν καὶ ἀπετέλεσαν τὸν πυρῆνα ιεραποστολικῶν ἀδελφοτήτων, ποὺ ἵδρυθησαν βραδύτερον, τῶν ὁποίων τὰ μέλη ἐργάζονται μετὰ ζήλου καὶ αὐταπαρνήσεως εἰς διαφόρους πόλεις τῆς Μακεδονίας καὶ εἰς αὐτὴν ἀκόμη τὴν πρωτεύουσαν, τὰς Ἀθήνας. Ἀλησμόντοι ήμέραι, εὐλογημέναι ἀπὸ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ. Τὸ σύνθημα τῆς ἡρωϊκῆς ἐκείνης νεότητος ἦτο· ‘Ἐκ Γρεβενῶν τὸ φῶς!’ Ήμουν δὲ τόσον εὐχαριστημένος ἐκ τῆς ἐν Γρεβενοῖς πνευματικῆς ἐργασίας, ὥστε ἥθελα διὰ παντὸς νὰ μείνω ἐκεῖ καὶ νὰ ἀποθάνω ἐκεῖ. Ἄλλ’ αἱ θουλαὶ τοῦ Κυρίου ἀνεξιχνίαστοι! Νέα καταιγὶς ἐνέσκηψεν εἰς τὴν ταλαιπωρον Πατρίδα μας. Ἡτο ἡ τρομερὰ περίοδος τοῦ συμμοριτοπολέμου ἥ—ὅπως ἄλλως λέγεται— τοῦ ἐμφυλίου σπαραγμοῦ. Ποῖος δύναται νὰ περιγράψῃ τὴν φοβερὰν αὐτὴν περίοδον τοῦ Γένους;» (περ. «ΧΡΙΣΤ. ΣΠΙΘΑ» φ. 440/1985).

Τὸ κήρυγμά του ὅλο φλόγα. Συναρπαστικό. Συγκλονιστικό. Ξυπνάει τὶς συνειδήσεις: “Κι ἂν τὰ κάτω γίνουν ἄνω καὶ τὰ ἄνω κάτω, κι ἂν ὅλοι πέσουν καὶ προσκυνήσουν τὸν Ἔωσφόρο, ἐσύ, νέα μου, νὰ σταθῆς ὅρθια καὶ νὰ φωνάξῃς· —Πιστεύω, Κύριε! Καὶ ἡ φωνή σου νὰ φθάσῃ τ’ ἄστρα”.

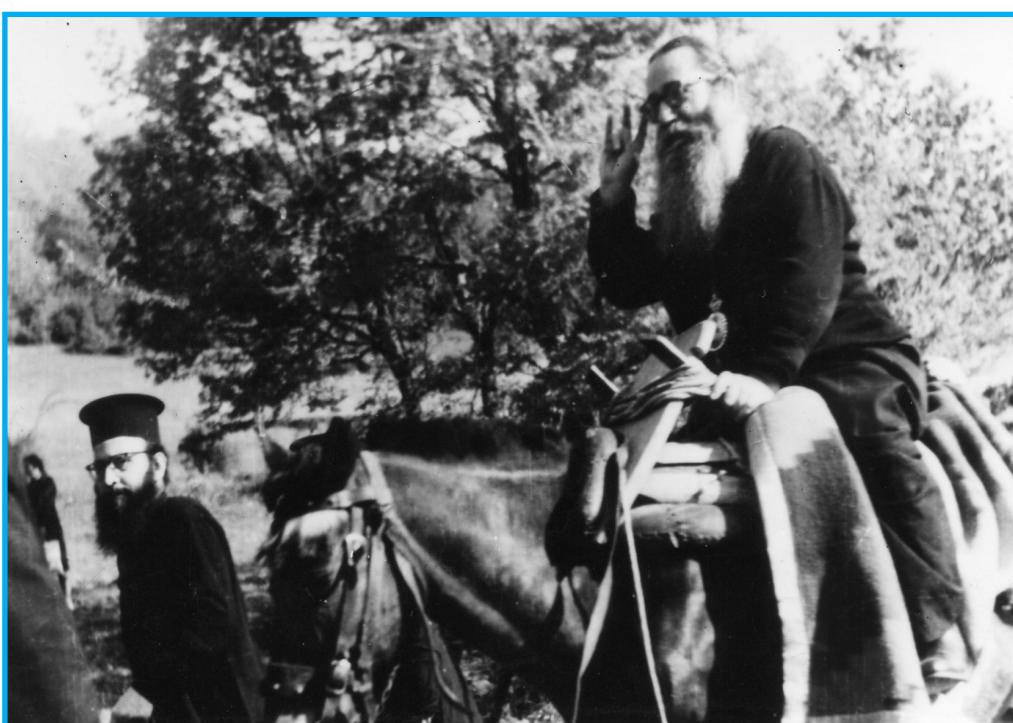
Κι ἄλλοτε πάλι· “Ἐλατε ν’ ἀνοίξουμε ἔνα λάκκο καὶ νὰ θάψουμε

τὶς ἀμαρτίες μας. Τὶς δικές σου καὶ τὶς δικές μου". Καλεῖ μὲ τὸν τρόπον αὐτὸν στὴν ἔξομολόγησι. Καὶ ἡ προσέλευσι στὸ μυστήριο εἶνε ἀπίστευτη. Τὸ κήρυγμα παίρνει τόνον προφητικό, ὅταν γίνεται ἐλεγκτικό. Ἐλέγχει τὸν ἀμαρτωλὸν τρόπον ζωῆς, τοὺς αἰσχροὺς χορούς [σ.τ.σ.: τοὺς ὅποιούς κατορθώνει νὰ ματαιώσῃ], τὶς εἰδωλολατρικὲς τελετὲς τοῦ καρναβάλου, τὰ σκάνδαλα τῶν ὑπαλλήλων. Ό ἔλεγχος ἀναστατώνει τοὺς ἐνόχους. Ὑποθάλλονται ἐναντίον του μηνύσεις καὶ κυκλοφορεῖ ἡ φήμη, ὅτι θὰ μπῇ στὴ φυλακή. Κι ὅμως τίποτε δὲν τὸν τρομάζει... "Οσοι ἔζησαν τὰ γεγονότα ἐκείνων τῶν ἡμερῶν θὰ θυμοῦνται, ἂν ὅχι τίποτε ἄλλο, τὶς συγκινητικώτατες

στιγμὲς τοῦ ἀποχαιρετισμοῦ. "Ολος ὁ γρεβενιώτικος λαὸς συγκεντρωμένος στὴν κεντρικὴ πλατεῖα παρακολουθεῖ τὸ τελευταῖο του κήρυγμα. Κ' ἐκεῖνος πάνω στὸ πεζούλι, κάτω ἀπὸ τὸν ἴστορικὸ πλάτανο, τοὺς ἀποχαιρετᾶ μὲ ἵερὴ συγκίνησι κι αὐτὸὶ ἀναλύονται σὲ δάκρυα» («Ἐν Ἰωβηλαῖον ἔ.ἄ. σελ. 217-219).

Στὸ Β' Σῶμα Στρατοῦ

«Κατὰ τὸν Ιούλιον τοῦ 1947 τηλεγραφικῶς ἐπεστρατεύθην ὑπὸ τῆς Πατρίδος καὶ ἐκλήθην νὰ ὑπηρετήσω ὡς στρατιωτικὸς ἱερεὺς καὶ ἵεροκήρυξ τὴν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας καὶ ἀκεραιότητος τῆς Μακεδονίας μαχομένην ἐλληνικὴν νεότητα. Ἐπὶ μίαν περίπου τριετίαν διήρκεσεν ἡ

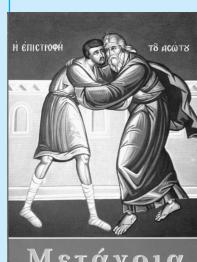

διακονία μου αύτή. Εἰς Κοζάνην, εἰς Φλώριναν, εἰς Λάρισαν, εἰς τὰ ύψιπεδα τῆς Δυτικῆς Μακεδονίας, εἰς ἀκραῖα φυλάκια ώς ιεροκήρυξ μετέβαινον ἐν μέσω πολλῶν κινδύνων καὶ ἐκήρυττον τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, μετὰ πάσης παρρησίας ὁμιλῶν πρὸς ὅλους ἀνεξαιρέτως, ἀξιωματικοὺς καὶ στρατιώτας. Ἰδρύσαμεν ἐν Λαρίσῃ Σχολὴν ἐκπαιδεύσεως θεολόγων ὀπλιτῶν· ἔξεδώσαμεν εἰδικὸν περιοδικὸν μὲ τίτλον “Ο ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ”, τὸ ὁποῖον κατὰ χιλιάδας διενέμετο δωρεὰν εἰς τοὺς στρατιώτας· ὡμίλουν ἀπὸ τὸν στρατιωτικὸν ῥαδιοφωνικὸν σταθμὸν Λαρίσης· Ἰδρύσαμεν ὄρθόδοξον χριστιανικὸν σύλλογον ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν “Ο Σάπφειρος”, ὅστις μέχρι σήμερον ἐργάζεται καὶ ἀνήγειρεν αἴθουσαν κηρυγμάτων· τέλος δέ, τῇ ἐπιμόνῳ προτάσει καὶ

παρακλήσει μου, ὑπὸ τοῦ ἀειμνῆστου στρατηγοῦ Π. Καλογεροπούλου, Σωματάρχου, ἀνηγέρθη ὁ ὥραῖος ναὸς τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος εἰς τὸ στρατόπεδον τῆς Λαρίσης. Ἐκ τῆς κοπιώδους αὐτῆς ἐργασίας ὑπέστην ὑπερκόπωσιν καὶ ἔπρεπε ν' ἀποσυρθῶ ἐπὶ μακρὸν διάστημα ἐκ τῆς ἐνεργοῦ ὑπηρεσίας, ἀλλ' ἐπέμενον νὰ ὑπηρετῶ» (περ. «ΧΡΙΣΤ. ΣΠΙΘΑ» φ. 440/1985).

Πέρα ἀπὸ πολιτικὲς δεσμεύσεις, μὲ σταθερὴ προσήλωσι στὴν ἐλευθερία, στὴν ἀγάπη γιὰ τὴν Πατρίδα καὶ τὴν Πίστι, ἐμπνέει καὶ τοὺς στρατιώτες στὸν ἀγῶνα γι' αὐτὲς τὶς ἀλήθειες. Σὲ μία περίπτωσι οἱ στρατιώτες ἀρνήθηκαν νὰ συμμετάσχουν στὸν πόλεμο. Ὁ ιεροκήρυκας ζήτησε τότε τὴν ἄδεια ἀπὸ τὸν ὑπεύθυνο ἀξιωματικὸν νὰ τοὺς μιλήσῃ, ἀλλὰ χωρὶς καμμία δέσμευ-

ΜΕΤΑΝΟΙΑ

Τὸ σωτήριο μυστήριο τῆς μετανοίας εἶνε ἡ ἀνοικτὴ ἀγκάλη τοῦ Θεοῦ πατέρα, ποὺ ὑποδέχεται τὸ ἄσωτο παιδί του κάθε φορὰ ποὺ συναισθάνεται τὰ ἀμαρτήματά του καὶ ξαναγυρίζει μετανοιώμένο στὸ πατρικό του, στὴν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ. Τί λένε οἱ προφῆτες καὶ οἱ πατέρες τῆς Ἐκκλησίας; Πῶς τοποθετεῖται ὄρθιοδόξως καὶ πῶς πρέπει νὰ τελῆται, γιὰ νὰ φέρῃ καρπούς; Τὴν ἀπάντησι δίνουν κληρικοὶ καὶ ἔξομολόγοι, ποὺ συνῆλθαν σὲ εἰδικὸ ιερατικὸ συνέδριο στὴ Φλώρινα ὑπὸ τὴν καθοδηγησι τοῦ ἐπισκόπου τους π. Αύγουστίνου. Οἱ εἰσηγήσεις καὶ συζητήσεις τοῦ συνέδριου εἶνε συγκεντρωμένες στὸν τόμο «Μετάνοια» (σελ. 223). Τιμᾶται 7 εύρώ. Ζητῆστε το εἰς:

Βιβλιοπωλεῖο «Ο Σταυρός», Ζ. Πηγῆς 44, 10681 Αθήνα, τηλ. 210/3805539.

σι γιὰ τὸ τί θὰ πῆ· τοῦ ἐπετράπη. Τοὺς κάλεσε τότε καὶ τοὺς εἶ-
πε· «Δίκιο ἔχετε νὰ μὴ θέλετε νὰ
πολεμήσετε. Διότι ύπάρχουν ἄλλοι
ποὺ ἔχουν βολευτῆ σὲ ἀνώδυνες
θέσεις μακριὰ ἀπὸ τὸ μέτωπο. Ἄλλὰ
ἔνα νὰ ξέρετε· ὅτι αὔριο θὰ ἔρθουν
τὰ παιδιά σας πάνω ἀπὸ τὸν τάφο
σας, θὰ σᾶς φτύσουν καὶ θὰ ποῦν·
Καταραμένος νά σαι πατέρα, διότι
ὅλα μοῦ τά ὅωσες· σπίτια, ἀγαθὰ
κ.λπ.· ἔνα δὲν μοῦ ὅωσες, τὴν
ἐλευθερία». Μετὰ ἀπὸ λίγο οἱ
στρατιῶτες ξαναπήραν τὰ ὅπλα
τους.

Τὸν Ἰούλιο τοῦ 1949 ἐκδίδεται
Βασιλικὸ Διάταγμα, τὸ ὅποιο ἀνα-
γνωρίζει τὴ Μασονία ὡς ἀγαθοεργὸ
ίδρυμα καὶ καθορίζει ὡς πόρους
της, μεταξὺ ἄλλων, καὶ εἰσφορὲς
ἀπὸ τὸ κράτος, τοὺς δῆμους καὶ τὶς
κοινότητες, ἀκόμη καὶ τοὺς ναοὺς
ἢ τὶς μονές. «Ολη ἡ Ἑλλάδα συγ-
κλονίζεται, ἀρκετοὶ ἀντιδροῦν,
ἔνας ὅμως μόνο τολμᾶ. Ο ἰερομό-
ναχος Αὐγουστῖνος Καντιώτης, ἃν
καὶ στρατιωτικὸς ἰεροκήρυξ (πρᾶ-
γμα ποὺ συνεπάγεται ὁπωσδήποτε
ἡύξημένες ὑποχρεώσεις ἔναντι τῆς
πολιτικῆς ἡγεσίας), σὲ θεία λει-
τουργία στὸν κατάμεστο στρατιω-
τικὸ ναὸ τοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου Κο-

ζάνης, δίδει ἀπὸ τὴν ὥραία πύλη
ἐντολὴ νὰ μὴ ψαλῇ τὸ «Πολυχρό-
νιον» τοῦ βασιλέως, ἐξ αἰτίας τοῦ
διατάγματος αὐτοῦ. Παραλλήλως
κυκλοφορεῖ φύλλο τῆς «ΧΡΙΣΤ.
ΣΠΙΘΑΣ» (τὸ φ. 99/Οκτ. 1949), στὸ
όποιο θέτει εύθέως στὸν βασιλέα
τὸ ἐρώτημα, ἐὰν εἴνε μασόνος. Τὸ
θέμα πλέον ἔχει λάβει μεγάλες δια-
στάσεις· ἡ Ἑλλάδα —ἐνῷ ἀκόμη
διαρκεῖ ὁ πόλεμος— συγκλονίζε-
ται, ὁ ἀρχιεπίσκοπος Σπυρίδων ἐπι-
σκέπτεται τὸ παλάτι, τὸ Διάταγμα
ἀνακαλεῖται (βλ. Παν. Μύρου ἔ.ἄ.
452-458, περ. «ΧΡΙΣΤ. ΣΠΙΘΑ» φ.
179/1956, καὶ "Ἐν Ἱωβηλαῖον ἔ.ἄ.
221-222).

Στὴν Ἀθήνα

«...»Ἐρχομαι εἰς τὰ ἐν Ἀθήναις,
ὅπου λήγοντος τοῦ ἔτους 1951 με-
τετέθην ὡς ἰεροκήρυξ. Πῶς ἔφθα-
σα ἐκεῖ; Δὲν τὸ ἐπεδίωξα. Εἶχα λό-
γους ψυχολογικούς καὶ δὲν ἦθελα
νὰ ἐργασθῶ εἰς Ἀθήνας. Μοῦ ἤρε-
σεν ἡ εἰς τὴν ἐπαρχίαν ἐργασία.
Ἄλλ' ἐν ἀγνοίᾳ μου, τῇ προτάσει τοῦ
λίαν ἀγαπητοῦ μοι ἀρχιμανδρίτου
π. Χριστοφόρου Καλύθα, ὁ ἀρχιεπί-
σκοπος Ἀθηνῶν Σπυρίδων, ὁ ὅποι-
ος μὲ ἐγνώριζεν ἐξ Ἱωαννίνων, μὲ
μετέθεσεν εἰς Ἀθήνας. Μόλις ἔ-

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ

Κάθε Κυριακὴ καὶ ὥρα 6:30 μ.μ. γίνονται τὰ βραδυνὰ κηρύγματα στὴν
αἰθουσα τῆς Ἀδελφότητος (όδος Ζωοδόχου Πηγῆς 44).

"Οσοι ἀγαπᾶτε τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ μπορεῖτε νὰ προσέρχεσθε στὶς ὁμιλίες.
Νὰ εἰδοποιῆτε δὲ νὰ προσέρχωνται καὶ ἄλλοι.

φθασα εὶς Ἀθήνας, οἱ “ἀγαπῶντές με” ἔχθροὶ διέδωσαν, ὅτι ἔφθασεν εὶς Ἀθήνας ἔνας... τρελλὸς ἱεροκήρυξ! Ἐπὶ τριετίαν ἔζων εὶς “ἀσπαλακεῖον” ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Χριστοκοπίδου 12. Δὲν πρόκειται ἐδῶ νὰ περιγραφῇ ἡ ἐπὶ 15ετίαν διηνεκής ἐργασία μου εὶς τὴν πρωτεύουσαν τῆς Ἑλλάδος. Χρειάζεται εἰδικὴ ἔκθεσις διὰ νὰ περιγραφοῦν αἱ ποικίλαι ἔξορμήσεις, τὰ πρωινὰ καὶ ἐσπερινὰ κηρύγματα, ποὺ παρηκολούθουν εὶς ναοὺς καὶ αἴθουσας πυκνὰ ἀκροατήρια, τὰ ἀλλεπάλληλα συλλαλητήρια πρὸς κάθαρσιν τῆς Ἑκκλησίας, τῆς παιδείας καὶ τῆς κοινωνίας, αἱ ἔντονοι γραπταὶ διαμαρτυρίαι, τὰ πολιτικὰ καὶ ἔκκλησιαστικὰ δικαστήρια, εὶς τὰ ὄποια δὶς καὶ τρὶς προσήχθην, ἡ ἴδρυσις συλλόγων καὶ ἀδελφοτήτων, ἡ ἀνέγερσις αἰθουσῶν καὶ εὐαγῶν ἰδρυμάτων, ἡ ἔκδοσις περιοδικῶν καὶ βιβλίων, ἡ πολεμικὴ καὶ ἀντίκρουσις ποικίλων βδελυρῶν κατηγοριῶν καὶ συκοφαντιῶν... Μὲ τὴν βοήθειαν τῆς θείας χάριτος ὅλα τὰ ἐμπόδια ὑπερεπηδήθησαν. Δάκρυα ἔρχονται εὶς τοὺς ὄφθαλμούς μου, ὁσάκις ἐνθυμοῦμαι τοὺς ἀλησμονῆτους συνεργάτας καὶ ἀκροατὰς τῆς πρωτευούσης» (περ. «ΧΡΙΣΤ. ΣΠΙΘΑ» φ. 440/1985).

’Απολογούμενος σὲ κάποια δίκη, ό π. Αύγουστίνος ρήτορεύει: «Παρ-

ὅλην τὴν ἐξωτερικὴν λαμπρότητα τοῦ ἐθνικοῦ καὶ θρησκευτικοῦ μας βίου ὑποβόσκει μία βαθυτάτη ἡθικὴ κρίσις, τῆς ὁποίας ἐλάχιστα δείγματα εἶνε τὰ ἐκάστοτε ἀκουόμενα πρωτοφανῆ ἐγκλήματα. Διεπίστωσα ὅτι ... ἀπλοῦται μυστικὸν δίκτυον διαφθορᾶς, ποὺ καθημερινῶς ἀλιεύει θύματα νέους καὶ νεανιδας καὶ ἀπ’ αὐτὰ ἀκόμη τὰ θρανία τῶν σχολείων μας καὶ τὰ προαύλια τῶν ἐκκλησιῶν μας... Δι’ ὅλους ἡμᾶς..., οἱ ὁποῖοι ἡγωνίσθημεν διὰ νὰ ἵσταται ἡ Ἑλλὰς ὀρθία ἐν μέσῳ τοῦ κόσμου, εἶνε ψυχικῶς ἀνυπόφορον, τὴν Ἑλλάδα, ἀστερισμὸν ἀθανάτων ἰδεῶν, τὴν Ἑλλάδα, ἡ ὁποία ἐνίκα καὶ ἐθριάμβευεν εὶς τὰ ὕψη τῶν ὄρέων, νὰ βλέπωμεν νὰ νικᾶται καὶ νὰ πίπτῃ μέσα εὶς τὴν ἀτιμίαν, τὸν βόρβορον τῆς διαφθορᾶς· τῆς διαφθορᾶς ἐκείνης, ἡ ὁποία δι’ ἔλλειψιν παντὸς φραγμοῦ εἰσελαύνει ἔξωθεν καὶ ζητεῖ νὰ ἐπιτύχῃ ὅ, τι δὲν ἐπέτυχον οἱ ποικιλώνυμοι ἔχθροί, τὴν ἐξαφάνισίν μας ὡς ἔθνους καὶ φυλῆς. Ὑπάρχει φόβος μέγας, νικήσαντες εὶς τὰ ὅρη τοὺς ἐξωτερικοὺς ἔχθρούς, νὰ ἡττηθῶμεν καὶ νὰ διαλυθῶμεν ἐντὸς τῶν πόλεων, ἐντὸς τῆς πρωτεύούσης» (περ. «ΧΡΙΣΤ. ΣΠΙΘΑ» φ. 174-175/1955, σελ. 4).

(συνέχεια στὸ ἐπόμενο τεῦχος)

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕ Ν΄ ΑΝΑΝΕΩΣΤΕ ΤΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ

"ΥΠΝΩΣΕ ΛΈΩΝ"

Mὲ λούλουδα καὶ ροδόσταμο ραίνω τὸν τάφον Σου καὶ μὲ δέος γονυκλινῶς καὶ εὐγνωμόνως ἀσπάζομαι τὴν ἀγίαν σορόν Σου, πάτερ Αὔγουστῖνε.

Καὶ τώρα, ἄγιε, ἐξ ούρανοῦ καὶ ἀπὸ θρόνου δόξης, ἡς ἡξιώθης, ἐπίθλεψον ἐφ' ἡμᾶς καὶ πρέσθευε ὑπὲρ τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Πολλὰ ἥκουσα εἰς τὴν κηδείαν Σου.

“Ομως μὲ τὸ μέγα κεφάλαιον ΜΙΜΗΣΙΣ τί ἀκριβῶς συνέθη; Πάντως ἅπαντες ἐπέστρεψαν «ίκανοποιημένοι» εἰς τὴν ἀνάπauσίν των!

Πόσοι ἄραγε ἀντελήθησαν τὸ βωθὸν μήνυμα, ποὺ μέσα ἀπὸ τὸ φέρετρον διελάλει ἡ σορός Σου; Στόματα πολλὰ καὶ λαλίστατα, φωναὶ στεντόρειαι. Καὶ τί δὲν εἶπαν! Καλῶς, ἔστω καὶ τώρα, «γιὰ τοῦ στραβοῦ τὸ δίκαιο». Μὰ ὡτα καὶ κεραῖαι καὶ διάθεσις θυσιαστικὴ πρὸς συνέχισιν τῶν ὄσων ἐτόνισαν δὲν ξέρω ἂν ὑπῆρχον. Όμοιάζαν μᾶλλον μὲ πτωχοσυμπεθέρους καὶ φίλους καὶ πτωχοσυγγενεῖς, ποὺ ἐκ περάτων ἥλθον καὶ ἐλάλουν περασμένα μεγαλεῖα ἀνδρὸς ἀγωνιστοῦ πελωρίων διαστάσεων, ἀπορριπτομένου ὅμως

«Ο ΣΤΑΥΡΟΣ»

Μηνιαῖο Όρθόδοξο Χριστιανικό Περιοδικό
* * *

Ίδρυτής: Έπισκοπος πρ. Φλωρίνης
ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΟΣ Ν. ΚΑΝΤΙΩΤΗΣ

Ίδιοκτήτης: Όρθόδ. Ιεραποστ. Άδελφότης «Ο Σταυρός»

Ζωοδόχου Πηγῆς 44 • 106 81 Αθήνα.
τηλ. 210 / 3805539 & 210 / 3826100

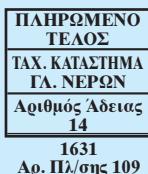
Έκδότης: Παναγώτης Πετρόπουλος
Αιόλου 35 • 153 51 Κάντζα

Διευθυντής Συντάξεως:
Νικόλαος Ι. Σωτηρόπουλος - τηλ. 210 / 6659056

Προϊστάμενος Τυπογραφείου
Αθαν. Κοκονός, Αιόλου 35 • 153 51 Κάντζα

Συνδρομή (έτησία) Έσωτερικοῦ: 10 €
Κύπρου 20 €. Έξωτερικοῦ: 25 €.

Έπιταγές, ἐγγραφές, ἐπιστολές κ.λπ. στὴ διεύθυνσι:
Περιοδικό «Ο Σταυρός»
Τ.Θ. 3415 (Κ.Τ.Α.) • 102 10 Αθήνα

B

καὶ διωκομένου πολλάκις μέχρι χθές. Μὲ ἔξαιρεσιν ὁ λαὸς πλαγίως ἐπαινῶν τινὰ ὄμιλητὴν εἴπε χαριτολογῶν: «Πόσες ἀλήθειες εἴπε τὸ ζάχαρο!». Ποτὲ εἰς τὴν ζωὴν του δὲν εἶδε εἰς τὸ πλευρόν του ὁ μπαρουτοκαπνισμένος τόσους μεγάλους καὶ ύψηλούς, ὅσους περὶ τὸ φέρετρόν του! Διότι τώρα πλέον δὲν ὑπῆρχε κίνδυνος, καὶ πλησίον του πλέον θὰ ἡδύναντο ἐκ τοῦ πλήθους νὰ γευθοῦν κάποιαν τιμὴν ἐν ἀντιθέσει μὲ τὸν Ἀπόστολον Πέτρον, χωρὶς νὰ εἴναι ἐπιβαρυντικὸν δι' αὐτοὺς τὸ περὶ αὐτοῦ λεχθὲν «**καὶ οὗτος σὺν αὐτῷ ἦν**» (Λουκ κθ' 56).

Καὶ τώρα ἔνα τέλος, ποὺ ὡμοίαζε μὲ τέλος παραμυθιοῦ: Καὶ ἐκεῖνος ἔζησε καλά, ἀγωνιζόμενος μέχρι τελευταίας του ἀναπνοῆς, καὶ ἐμεῖς καλύτερα, ἀναπαυόμενοι... Τώρα, Αὔγουστινε, ἀναπαύου, πρὸς μείζονα ἀνάπαυσιν καὶ ἡσυχίαν καὶ ἡμῶν... Δόξα τῷ θανάτῳ, τῷ μεγάλῳ εὔεργέτῃ τῷ ἀναπαύσαντί Σε, ἀλλὰ καὶ μεγάλως ἀναπαύσαντι καὶ εὔεργετήσαντι καὶ ἡμᾶς...

‘Αληθῶς διὰ πόσους ἔφυγεν ἔνας βραχνᾶς!

‘Αλλὰ «**δίκαιοι εἰς τὸν αἰῶνα ζῶσι**».

Κατὰ τὴν παράδοσιν ἡ κομμένη κεφαλὴ τοῦ Τιμίου Προδρόμου ἐπὶ πινακίου μυστηριωδῶς ἀνεφώνησε

καὶ πάλιν εἰς τὸ παλάτιον βασταζομένη ύπὸ τῆς Ἡρωδιάδος τὸν ἔλεγχον, «**Οὐκ ἔξεστί σοι**».

Πίστις μας ἀκράδαντος, ἔστω καὶ ἐὰν ἔκρυψεν αὐτὸν γῆς βραχὺς τόπος, εἶναι, ὅτι ὁ ἀντιδοξάζων τοὺς δοξάζοντας Αὔτὸν Κύριος θὰ χαριτώνῃ τὴν ἀγίαν σορὸν τοῦ μικροῦ τῷ δέματι καὶ μεγάλου τῷ πνεύματι γέροντος διὰ σημείων.

Νέον τρόπαιον, ποὺ θὰ ἡλεκτρίζῃ εύγενεῖς πιστευούσας ψυχὰς εἰς συνέχισιν ἀγώνων πρὸς πάταξιν τῶν σκοτεινῶν δυνάμεων καὶ ἐπικράτησιν τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ, ψυχὰς κραζούσας τὸ «Οὐκ ἐὰ ἡμᾶς καθεύδειν τὸ τοῦ Αὔγουστίνου τρόπαιον».

Αὔγουστίνου ἀρχιερέως καὶ Νικολάου καὶ Σοφίας τῶν ἀειμνήστων γονέων αὐτοῦ αἰώνια ἡ μνήμη.

Γέροντα, τὴν εὐχήν σου.

‘Ελάχιστος ἐν Ἱερομονάχοις ὁ ἀρχιμ. Νικόδημος Θ. Πετρόπουλος, προϊστάμενος Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀπ. Παύλου Πατρῶν, ὁ ἐπὶ μίαν πενταετίαν σπουδάσας ἐν Ἀθήναις ὡς φοιτητὴς παρὰ τοὺς πόδας Σου (Ζωοδόχου Πηγῆς 44) τῇ αὐστηρᾷ ὑποδείξει τοῦ ἀειμνήστου πνευματικοῦ μου πατρὸς Γερβασίου Παρασκευοπούλου.

Πάτρα 8-9-2010